

изх. № 316/12.02.2026 г.

ДО
Г-ЖА БИЛЯНА ГЯУРОВА-ВЕГЕРТСЕДЕР

ОТГОВОРИ НА ВЪПРОСИТЕ,

поставени на основание чл. 50, ал. 1 от Наредбата за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт във връзка с чл. 194а, ал. 6 ЗСВ

от

съдия Веселина Кашикова – кандидат в процедурата за избор на административен ръководител – председател на Окръжен съд – Кърждали (обн., ДВ, бр. 46/06.06.2025 г.)

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ГЯУРОВА-ВЕГЕРТСЕДЕР,

По поставените въпроси, предоставям на вниманието Ви следните отговори:

1. Смятате ли, че следва да продължи реформата в съдебната власт след решението на КС от 26.07.2024 г. относно промените в Конституцията на Република България, обн. в ДВ бр. 106 от 22.12.2023 г. и ако да – в каква посока?

Считам, че реформата на съдебната власт, чийто основен носител са съдилищата (и само по отношение на които мога да взема становище), е започнала преди и продължава и след постановяване на Решение № 13 от 26 юли 2024 г. по конституционно дело № 1/2024 г. на Конституционния съд на Република България. Считам, че реалната, последователна и устойчива реформа на съдилищата намира обективното си проявление в извършването: електронно разпределение на делата на принципа на случайния подбор; незабавно публикуване на постановените съдебни актове, унифицирано съдържание и улеснено достъпване на интернетстраниците на съдилищата; внедряване на Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС), която обединява цялостния процес по управление на електронните съдебни дела; на Единния портал за електронно правосъдие (ЕПЕП), безспорно улесняващ достъпа на гражданите и бизнеса до е-правосъдие чрез създаване на условия за извършване на процесуални действия в електронна форма, електронно призоваване и електронно плащане; на Единния публичен регистър на отводите (ЕПРО); въвеждане на медиацията като алтернативен способ за решаване на съдебните спорове; на централизираното разпределение и електронна обработка на заповедните дела. Реформата на съдилищата е неоспорим факт и е обхваща всички организационни, административни и други съпътстващи основната дейност на съда дейности, а именно правораздавателната.

В контекста на изложеното намирам, че посоченото решение на Конституционния съд на Република България няма за предмет и пряка връзка с основната задача на съдилищата – правораздаването, но във всички случаи, всяко едно законодателно изменение, с още по-голямо внимание и прецизност – на Конституцията на Република България, следва да е подчинено именно на върховенството на Основния закон.

2. Проблемът с неравномерната натовареност е повсеместен и все още не е намерена формулата, чрез която да се постигне баланс между отделните съдебни райони. Какви са Вашите виждания за въвеждане на инструменти (от нормативен и организационен характер) за постигане на по-равномерна натовареност между органите на съдебната власт и отделните магистрати.

Неравномерната натовареност на съдилищата е обусловена в голяма степен от влиянието на редица външни обективни фактори, като: демографски такива, миграционни процеси към вътрешността и извън страната, териториална концентрация на населението, социално-икономическо развитие на географските райони, погхадащи в съответния съдебен район, пътна инфраструктура, достъп до интернет и компютърна грамотност и др. Втората група фактори са вътрешни и се свеждат най-общо до кадровата обезпеченост на всеки орган на съдебна власт, фактически заетите съдийски длъжности, работа по делата при наличието или липсата на специализация на съдиите и др.

Нови инструменти в постигане изравняване на натовареността на съдиите е въвеждането на института на медиацията в съдебното производство и на централизираното разпределение на заповедните дела.

Промяната на родовата и местната подсъдност по отношение на някои видове дела, на териториалния обхват на определени съдебни райони, също биха могли да доведат до регулиране на натовареността между отделните съдилища.

Като инструменти от вътрешноорганизационен характер е възможно да се използват такива, като прегрупиране на видовете дела, включени в съответна група дела за разпределение, на съдебните състави, които разглеждат определени видове дела, временно намаляване на натовареността, с която съдиите участват в разпределението, преразглеждане на някои базови коефициенти, определящи натовареността.

3. Една от широко дискутираните теми в съдийските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им. Какво е Вашето мнение по въпроса – смятате ли, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна? Необходимо ли е законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата, а не само на т.нар. „трима големи“?

По поставения въпрос, съдиите от Окръжен съд – Кърджали сме изразявали становище, че е подходящо като база за определяне на възнагражденията на магистратите от различните нива на органите на съдебна власт да се вземе това на магистратите във ВКС, от което, възнаграждението на останалите магистрати да се определя като процентна величина и съответно се държи сметка за съответното ниво на органа на съдебна власт.

4. На 1.07.2024 г. КС на РБ излезе с решение, което обявява за противоконституционни текстовете от ЗМ и ГПК, въвеждащи задължение за провеждане на процедурата по медиация по някои видове дела. Какво е мнението Ви за прилагането/използването на процедура по медиация в рамките на всякъ съдебен процес?

Считам, че въпросът не е актуален с оглед приетото след постановяване от Конституционния съд на Република България на Решение № 11 от 01 юли 2024 г. по конституционно дело № 11/2024 г., изменение и допълнение на Закона за медиацията (обн., ДВ, бр. 55 от 08.07.2025 г.), съответно на ГПК с приемане на нови разпоредби, уреждащи медиацията. С други думи, касае са за действащ закон, който съдилищата

прилагат.

Одобрявам медиацията и считам, че ще се утвърди в кратки срокове като един работещ цивилизован способ при решаване на спорове.

5. През 2016 г. в ЗСВ бяха приети промени, които закрепиха законово определени параметри на съдийското самоуправление. Какво е Вашето мнение за приложението им на практика за времето на действието им? Как се реализира съдийското самоуправление в съда, в който правораздавате? Има ли необходимост от разширяване и в каква посока?

Посочила съм в концепцията, с която участвам в процедурата за избор, че през първия ми мандат ролята на Общото събрание на съдиите при Окръжен съд – Кърджали във вътрешноорганизационните процеси е не само активна, но и особено ценна в дейността ми като административен ръководител. Подробна информация и отговор на въпроса се съдържат на страници 30 – 32 от концепцията.

6. Вече няма общ Кодекс за етично поведение на българските магистрати. Смятате ли, че това беше по-доброто решение или кодексът трябваше да остане единен?

Считам, че българските магистрати като представители на съдебната система, следва да отговарят на еднакви изисквания за етично поведение, но не намирам проблем в разделянето на Кодекса за етично поведение на българските магистрати на такъв за съдии, съответно за прокурори.

7. Смятате ли, че Висш съдебен съвет, който е с изтекъл мандат вече повече от две години е легитимен да реализира кадрова политика по отношение на избор на административни ръководители в органите на съдебната власт (и извън „тримата големи“), особено и след решението на СЕС от 30.04.2025 г?

Висшият съдебен съвет е конституционно установен държавен орган, който управлява съдебната власт, като считам, че изцяло в неговите правомощия е преценката на легитимността му да реализира кадрова политика по отношение на избор на административни ръководители в органите на съдебната власт.

8. На стр. 12 от концепцията Ви сочите, че специализацията на състави за работа с деца е „невъзможно и неосъществимо“ в ОС - Кърджали. Същевременно сте поддръжник на подобен тип специализация. Мислили ли сте за алтернативен вариант, в който тази специализация може да се случи на практика?

В становището си до Председателя на КСКНСС към СК на ВСС от м. май 2025 г. относно необходимостта от инициране на законодателна промяна за специализация на съдебни състави за работа с непълнолетни лица съм посочила, че постигането на целта: да бъдат ясно очертани съдиите, които работят по дела с деца, по отношение на съдилища с ограничена съдийска численост (каквото е Окръжен съд – Кърджали и районните съдилища от съдебния район), е възможно с разкриването на специален щат за съдия за работа с деца във всеки такъв съд, или чрез съответни законодателни изменения на родовата и местната подсъдност в ГПК и НПК – с разкриване на щат/щатове за специализиран съдия/съдии в съответния окръжен съд, на който/които при предварително разработени общи норми на натовареност на база брой постъпващи дела с деца във всички съдилища от съдебния район, да се възложи разглеждането на делата с деца на целия съдебен район.

9. На стр. 13 от концепцията Ви споменавате, че сте въвели точен алгоритъм на работа на съдебните секретари и деловодители. Бихте ли споделили малко повече за решението, което действа в ОС - Кърджали?

Ще посоча само част от конкретни организационни решения по отношение дейността на специализираната съдебна администрация по делата, тъй като подробна информация за това съм предоставила в концепцията си.

Въведени в съответствие с ПАС са времеви ориентир за проверка от съдебните секретари на редовността на призоваването по делата, насрочени за разглеждане в открити съдебни заседания и контролна проверка в случай на несвоевременно върнати призовки. Указани са дължимите действия в такива случаи.

Зададени са конкретни срокове, в които съдебните деловодители дължат проверка и доклад на съдиите докладчици на спрените и оставените без движение иски молби и жалби.

Указани на специализираната съдебна администрация са дължимите действия във връзка с доклад на постъпващите инициращи документи, които се образуват в дела, или на молби и искания по вече образувани дела, по които съдът дължи незабавно или в кратки процесуални срокове произнасяне/насрочване.

Разграничени между съдебните деловодители и съдебните секретари са задълженията на работата им по делата, напр. относно обезличаване и публикуване на съдебните актове; изпращане на искания за предоставяне на правна помощ; издаване на изпълнителни листове и РКО и др.

Уеднаквено е съдържанието, с което се попълват водените на хартиен носител деловодни книги, съответно се задава като резултат във водените в ЕИСС такива и др.

10. На стр. 27 от концепцията Ви казвате, че са извършвани няколко проверки за спазването на Етичния кодекс. Бихте ли споделили колко проверки са завършени и с какво решение са приключили те?

През 2025 г. от Комисията по професионална етика при Окръжен съд – Кърджали са извършени два броя проверки за спазване на Етичния кодекс. И в двата случая не е установено допуснато нарушение на принципите, регламентирани в Кодекса за етично поведение на българските съдии.

С уважение,

**Съдия Веселина Кашикова –
кандидат в процедурата за избор на
административен ръководител-председател
на Окръжен съд – Кърджали**